

Udskriftsdato: mandag den 12. januar 2026

VEJ nr 9475 af 31/05/2016 (Gældende)

Vejledning til bekendtgørelse om visse skattebegunstigende opsparingsformer i pengeinstitutter

Ministerium: Erhvervsministeriet

Journalnummer: Erhvervs- og Vækstmin.,
Finanstilsynet, j.nr. 162-0056

Vejledning til bekendtgørelse om visse skattebegunstigende opsparingsformer i pengeinstitutter

Indledning

Bekendtgørelse nr. 1056 af 7. september 2015 om visse skattebegunstigende opsparingsformer i pengeinstitutter indeholder regler for følgende opsparingsformer:

- 1) Ratepension og aldersopsparing.
- 2) Kapitalpension.
- 3) Børneopsparing oprettet i medfør af bekendtgørelse om børneopsparingskonti.
- 4) Boligopsparing oprettet i medfør af lov om boligopsparing.
- 5) Selvpension oprettet før den 2. juni 1998.

Bekendtgørelsen gælder for pengeinstitutter her i landet eller en filial her i landet af et udenlandsk kreditinstitut, der er meddelt tilladelse i et land inden for Den Europæiske Union eller et land, som Unionen har indgået aftale med på det finansielle område.

Formkrav til levering af kundeinformation for puljer

§ 3

Information, der er personligt rettet til den enkelte kunde, skal som udgangspunkt leveres på papir. Informationen kan dog leveres på andet varigt medium end papir, hvis brugen af et sådant medium er hensigtsmæssigt i kundeforholdet, og kunden vælger, at oplysningerne gives på et andet varigt medium. Som eksempel på information, der er personligt rettet til den enkelte kunde, kan nævnes oplysninger som kunden modtager i forbindelse med indgåelse af puljeaftalen i henhold til § 7, oplysninger ved ændring af vilkår for en puljeaftale, jf. § 8, samt oplysninger under puljeaftalens løbetid, jf. § 9.

Bestemmelsen svarer til investorbeskyttelsesbekendtgørelsens § 3.

Efter § 3, stk. 1, kan information, der er personligt rettet til kunden, gives ved hjælp af elektroniske kommunikationsmidler, såfremt den måde, hvorpå forretningerne mellem pengeinstituttet og kunden i øvrigt udføres, gør dette hensigtsmæssigt og forudsat, at kunden har jævnligt adgang til internettet. Har en kunde givet oplysninger om sin e-mailadresse med henblik på at udføre forretningerne eller i forbindelse med en aftale om brug af netbank, kan instituttet ligge til grund, at kunden jævnligt adgang til internettet.

Foregår kommunikationen mellem en eksisterende kunde og pengeinstituttet allerede på andet medium end papir, f.eks. elektronisk, må kunden antages at have accepteret og derved valgt at oplysningerne gives på et andet varigt medium end papir, jf. bestemmelsens stk. 1, nr. 2.

Ifølge § 3, stk. 2, kan information, der ikke er personligt rettet mod kunden leveres via en hjemmeside på de betingelser, der er opregnet i stk. 2. Som eksempel på information, der ikke er personligt rettet mod kunden, nævner bestemmelsen udtrykkeligt de for puljen gældende retningslinjer. Det vil sige de retningslinjer for administration af puljer, der er omhandlet i bekendtgørelsens § 4.

Administration af puljer

§ 4

§ 4, stk. 1, indeholder et krav om, at der for hver enkelt pulje skal være udarbejdet skriftlige retningslinjer for administrationen af puljerne. Retningslinjerne skal være godkendt af pengeinstituttets direktion. Ifølge § 4, stk. 2, nr. 1, skal retningslinjerne som minimum indeholde oplysninger om investeringsstrategi med rammer for aktivfordeling og risikoeksponering, herunder pengeinstituttets adgang til at foretage ændringer heri.

Bestemmelsen sikrer, at disse forhold er godkendt af direktionen, som dermed giver instrukser for, hvorledes der kan investeres midler i den konkrete pulje. Da retningslinjerne skal udleveres til kunden, jf. § 7, får disse også en beskrivelse af investeringsstrategien for puljen, så de har mulighed for at bedømme den risiko, de påtager sig. Investeringsstrategien skal være formuleret så klart, så den tilgodeser både hensynet til, at direktionen skal give klare instrukser for investeringerne, samtidig med at forbrugeren skal være i stand til at vurdere risikoen.

§ 6

Det følger af § 6, stk. 1, at pengeinstituttet over for Finanstilsynet skal kunne dokumentere puljens resultat og afkast. Disse informationer skal institutterne levere på anmodning fra Finanstilsynet inden for en rimelig frist fastsat af Finanstilsynet.

Oplysningsforpligtelser i forbindelse med indgåelse af en puljeaftale

§ 7

Et pengeinstitut skal indgå en puljeaftale med kunden, som indeholder en beskrivelse af parternes væsentligste rettigheder og pligter. I den forbindelse skal instituttet oplyse kunden om puljens afkast for de foregående fem år eller hele den periode, hvori puljen er blevet udbudt. Instituttet skal i den forbindelse oplyse, at tallene er historiske, og at tidligere afkast ikke kan anvendes som en pålidelig indikator for fremtidige afkast.

Ved beregningen af perioden på fem år, udgør det seneste afsluttede kvartal det første historiske afkast. Hvis der indgås en aftale den 1. august er 2. kvartal i dette år, det første historiske afkast. Oplysningsforpligtelsen opfyldes derfor ved at oplyse om afkast fra 2. kvartal i dette år og de fireforudgående kalenderår.

Det fremgår endvidere af § 7, stk. 1, nr. 6, at pengeinstituttet skal oplyse kunden, om ordningen er omfattet af Garantiformuens dækning. Det fremgår af lov om en indskyder- og investorgarantiordning, at Garantiformuen dækker pensionsopsparingskonti i henhold til lov fuldt ud. Det gælder, både når

pensionsmidlerne står som et kontant indskud, og hvis de indskudte midler er placeret i en pensionspulje-ordning, der administreres af pengeinstituttet.

Oplysning i forbindelse med ændring af vilkår for en puljeaftale

§ 8

Det fremgår af § 8, stk. 1, at pengeinstituttet skal informere kunden om væsentlige ændringer af vilkårene for puljeaftalen, herunder væsentlige ændringer af retningslinjerne for puljens administration. Ændringerne skal gennemføres med et passende varsel, og kunden skal informeres i rimelig tid, inden ændringen får virkning.

Enhver ændring af materiel karakter af puljeaftalen eller retningslinjerne for puljens administration vil som udgangspunkt være væsentlig. Derimod vil ajourføringer og andre sproglige ændringer af retningslinjerne uden materielt indhold ikke være væsentlige ændringer.

Oplysninger under puljeaftalens løbetid

§ 9

Ved udgangen af hvert kalenderår skal pengeinstituttet oplyse kunden om ÅOP og ÅOK. ÅOP og ÅOK skal beregnes i overensstemmelse med Finansrådets henstilling af 22. december 2011.

Angivelse af opsparingen for puljer

§ 10

§ 10 indeholder regler om placering af puljemidler i værdipapirer.

Det fremgår af § 10, stk. 1, litra a, at afkast af puljer skal beregnes og tilskrives kunderne på baggrund af en pulje, der kan bestå af aktier i selskaber og andre værdipapirer, der kan sidestilles med aktier i selskaber, partnerskaber og andre foretagender, samt aktiebeviser.

Det ligger heri at det er muligt at investere puljemidler i certifikater, der spejler udviklingen i en enkelt aktie og i øvrigt ikke medfører yderligere risici end ved investeringer i aktier udover modpartsrisikoen. Det er derimod ikke muligt at placere midler i certifikater, der indeholder elementer af gearing.

Det fremgår af § 10, stk. 1, litra b, at der kan placeres puljemidler i obligationer og andre gældsinstrumenter, herunder beviser for sådanne værdipapirer. Bestemmelsen muliggør også investeringer i strukturerede obligationer med en hovedstolsgaranti på mindst 90 %, fordi disse anses for at være en obligation.

Erhvervsobligationer udstedt i danske kroner, der kopierer erhvervsobligationer i en fremmed valuta anses for at være strukturerede obligationer. Såfremt disse har en hovedstolsgaranti på mindst 90 % vil de være omfattet af § 10, stk. 1, litra b.

Aktieindekserede obligationer vil være omfattet af bestemmelsen, såfremt disse har en hovedstolsgaranti på mindst 90 %.

Tegningsretter til aktier er omfattet af § 10, stk. 1, nr. 6, der gør det muligt at investere højst 20 % af kundens opsparing i instrumenter, som ikke er omfattet af de øvrige nr. i § 10. For så vidt angår tildelte tegningsretter, så erhverves disse imidlertid uden særligt vederlag, hvorfor disse ikke bør indgå i beregningen af 20 %-grænsen efter stk. 1, nr. 6. Først når tegningsretten udnyttes, vil erhvervelsen af aktier indgå i opgørelsen i henhold til § 10, stk. 1, nr. 1, litra a.

Det fremgår af stk. 2, at blandt andet aktier skal handles på et reguleret marked eller en alternativ markedsplads eller multilateral handelsfacilitet. Såfremt et instrument senere afnoteres, medfører denne regel ikke, at aktien skal afhændes. Det afgørende er således, at aktien er noteret på investeringstidspunktet.

§ 11

Det fremgår af § 11, stk. 1, at hvis et pengeinstitut anvender midler til anbringelse i instrumenter omfattet af § 10, stk. 1, nr. 1, 2, 4 og 5, må instrumenter udstedt af en enkelt emittent højst udgøre 20 pct. af porteføljens værdi, jf. dog § 12. Da bestemmelsen henviser til § 12, som regulerer anvendelse af afledte finansielle instrumenter, medfører dette, at disse afledte instrumenter ikke skal medtages ved beregningen af grænsen på 20 %.

Anbringelse af opsparingen for særskilte depoter

§ 22

Det fremgår af § 22, at der til enhver kundes særskilte depot skal oprettes en indlånskonto, hvor alle indbetalinger og tilskrivninger af afkast indgår. Det er derfor ikke muligt, at denne indlånskonto kan være en struktureret indlånskonto.

Det er imidlertid muligt som supplement til en indlånskonto efter § 22 at oprette en struktureret indlånskonto i det omfang dette er muligt efter placeringsreglerne efter § 23. Det er i bemærkningerne til § 23 anført, i hvilket omfang der kan placeres midler i strukturerede obligationer, se nærmere herom nedenfor. Disse bemærkninger finder tilsvarende anvendelse for strukturerede indlån.

§ 23

§ 23 indeholder regler om anbringelse af opsparingen på særskilte depoter.

Efter § 23, stk. 1, nr. 1, litra a, er det muligt at anbringe midler i særskilte depoter, i andre værdipapirer, der kan sidestilles med aktier i selskaber, partnerskaber og andre foretagender samt aktiebeviser.

Det er derfor muligt at investere i certifikater, der spejler udviklingen i en enkelt aktie og i øvrigt ikke medfører yderligere risici end ved investeringer i aktier, udover modpartsrisikoen. Det er derimod ikke muligt at placere midler i certifikater, der indeholder elementer af gearing.

Det fremgår af § 23, stk. 1, litra b, at der kan placeres midler fra særskilte depoter i obligationer og andre gældsinstrumenter, herunder beviser for sådanne værdipapirer. Disse værdipapirer omfatter også strukturerede obligationer med en hovedstolsgaranti på mindst 90 %. Det vil dog være muligt at investere i strukturerede obligationer, der ikke har en sådan hovedstolsgaranti på mindst 90 %, såfremt dette sker inden for rammerne af § 23, stk. 1, nr. 6.

Erhvervsobligationer udstedt i danske kroner, der kopierer erhvervsobligationer i en fremmed valuta anses for at være strukturerede obligationer. Såfremt disse har en hovedstolsgaranti på mindst 90 % vil de være omfattet af § 23, stk. 1, litra b.

Aktieindekserede obligationer vil være omfattet af bestemmelsen såfremt disse har en hovedstolsgaranti på mindst 90 %.

Det fremgår af § 23, stk. 1, nr. 6, at midler i særskilte depoter kan placeres i instrumenter, som hverken er omfattet af § 23, stk. 1, nr. 1-5, eller § 23, stk. 4, eller er afledte finansielle instrumenter omfattet af § 24, såfremt disse instrumenter på investeringstidspunktet samlet set højst udgør 20 pct. af kundens opsparing i samme pengeinstitut placeret på indlånskonti, puljeindlånskonti samt værdien af særskilte depoter omfattet af denne bestemmelse. Endvidere er det en forudsætning, at det maksimale tab på disse instrumenter højst kan udgøre det investerede beløb. Der er således tale om en residualbestemmelse.

Tegningsretter til aktier er omfattet af § 23, stk. 1, nr. 6, der gør det muligt at investere i instrumenter, der højst udgør 20 % af kundens opsparing i samme pengeinstitut. For så vidt angår tildelte tegningsretter, så erhverves disse uden særligt vederlag, og derfor bør disse ikke indgå i beregningen af 20 %-grænsen efter stk. 1, nr. 6. Først når tegningsretten udnyttes, vil erhvervelsen af aktier indgå i opgørelsen i henhold til § 23, stk. 1, nr. 1, litra a, og stk. 4.

Det fremgår af § 23, stk. 2, 1. pkt., at blandt andet aktier skal handles på et reguleret marked eller en alternativ markedsplads eller multilateral handelsfacilitet. Såfremt et instrument senere afnoteres medfører denne regel ikke, at aktien skal afhændes. Det afgørende er således, at aktien er noteret på investeringstidspunktet. Det afnoterede instrument skal herefter behandles som en unoteret kapitalandel og indgår således i mulighederne for at kunne erhverve yderligere unoterede kapitalandele jf. § 23, stk. 4.

§ 23, stk. 2, 2. pkt. gør det muligt at investere i værdipapirer omfattet af stk. 1, nr. 1 og 2, når disse er optaget til officiel notering på en fondsbørs i et tredjeland, eller handles på et andet reguleret marked i et tredjeland, som er regelmæssigt arbejdende, anerkendt og offentligt, såfremt valget af en sådan fondsbørs eller et sådant marked fremgår af pengeinstitutts ordreudførelsespolitik, jf. bekendtgørelse om værdipapirhandlers udførelse af ordrer. Instrumenter handlet på en tredjelands fondsbørs i overensstemmelse med et pengeinstituts ordreudførelsespolitik kan opretholdes i forbindelse med flytning til et andet pengeinstitut.

Det fremgår af § 23, stk. 3, at der ikke kan anbringes midler i aktier eller øvrige kapitalandele eller aktieretter m.v. i selskaber, der har som formål at give brugsrettigheder, rabatter eller lignende rettigheder til investorerne i selskabet. Bestemmelsen er ikke til hinder for, at investorerne får anvisningsret til lejligheder, når udlejningen af lejlighederne er tilrettelagt således, at dette altid sker på markedsvilkår og samme vilkår, uanset om lejligheden udlejes til en investor eller andre lejere.

§ 24

Det fremgår af § 24, stk. 1, at et særskilt depot må indeholde afledte finansielle instrumenter baseret på instrumenter omfattet af § 23, stk. 1, nr. 1 og 2. Denne formulering omfatter derivater som eksempelvis optioner, warrants og futures.

§ 25

§ 25 indeholder en emittentregel. Udgangspunktet efter bestemmelsens stk. 1, 1. pkt. er, at højst 20 pct. af kundens opsparing i samme pengeinstitut placeret på indlånskonti samt i et særskilt depot, som er omfattet af denne bekendtgørelse, på investeringstidspunktet må placeres i instrumenter omfattet af § 23, stk. 1, nr. 1, 2, 4 og 5, som er udstedt af en enkelt emittent. Det følger derfor af bestemmelsen, at de indlånskonti og depoter, der indgår i beregningen af, om emittentreglen er iagttaget, kun omfatter indlånskonti og depoter omfattet af denne bekendtgørelse. En almindelig opsparingskonto indgår ikke i beregningen, mens en puljeindlånskonto vil være omfattet.

Emittentreglen forhindrer ikke, at der investeres i obligationer, svarende til 20 % af værdien af kundens opsparing, udstedt af emittent A med sikkerhed i obligationer udstedt af B, selvom der samtidig investeres i obligationer udstedt af B svarende til 20 % af værdien af kundens opsparing.

Efter stk. 1, 3. pkt. må højst 5 pct. af kundens opsparing i samme pengeinstitut placeret på indlånskonti samt i et særskilt depot, som er omfattet af denne bekendtgørelse, jf. § 1, på investeringstidspunktet placeres i et instrument omfattet af § 23, stk. 1, nr. 6, som er udstedt af en enkelt emittent. Tildelte tegningsretter til aktier er omfattet af § 23, stk. 1, nr. 6, der gør det muligt at investere i instrumenter, der højst udgør 20 % af kundens opsparing i samme pengeinstitut. Da disse imidlertid erhverves uden særligt vederlag, bør disse ikke indgå i beregningen af 5 %-grænsen efter stk. 1, 3. pkt.

Det følger af stk. 3, at et beløb svarende til § 12, stk. 1, 5. pkt., i lov om beskattningen af pensionsordninger m.v. uanset stk. 1 altid kan anbringes i værdipapirer omfattet af § 23, stk. 1. Det betyder, at hele det nævnte beløb vil kunne anbringes i det samme værdipapir uanset, at der herved erhverves instrumenter fra samme emittent, der udgør mere end 20 % af det samlede indskud på indlånskonti og værdien af det særskilte depot. Der kan således samlet kun erhverves værdipapirer indtil grænsen i den nævnte bestemmelse i lov om beskatning af pensionsordninger mv. er nået, selvom der herved erhverves værdipapirer fra samme emittent, som overstiger grænsen på 20 %. Værdipapirerne kan erhverves samlet eller af flere omgange.

Bestemmelsen i stk. 3 finder ikke anvendelse på børneopsparinger. Disse konti er imidlertid omfattet af stk. 4.

Ifølge stk. 4 kan midler placeret på en børneopsparingskonto svarende til to års indskud anbringes i et instrument uanset emittentreglen i stk. 1. Bestemmelsen medfører, at der i et særskilt depot kan anbringes indskud af den nævnte størrelse i det samme instrument uanset, at der herved erhverves instrumenter fra samme emittent, der udgør mere end 20 % af det samlede indskud på indlånskonti og værdien af det særskilte depot.

Finanstilsynet, den 31. maj 2016

ULLA BRØNS PETERSEN

/ Henrik Bruun Johannessen